

ETİK DEĞERLER VE DİJİTAL YUTTAŞLIK

ETİK NEDİR?

Etik: Doğru ile yanlış, haklı ile haksız, iyi ile kötü, adil ile adil olmayanı ayırt etmek, bunun sonucunda da doğru, haklı, iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri yapmaktır.

İNTERNET ETİĞİ NEDİR?

İnternet Etiği: İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür. İnternet etiği, gerçek hayatta insanlara gösterdiğiniz saygı ve nezaketin İnternet ortamında da gösterilmesidir.

Doğru internet kullanımına
yönelik 8 maddem var.
Bakalım bunları kimler
tahmin edecek?

- İnternet'i, insanlara zarar vermek için kullanmamalıyız.
- Başkalarının İnternet'te yaptığı çalışmalara engel olmamalıyız.
- Başkalarının gizli ve kişisel dosyalarına İnternet yoluyla ulaşmamalıyız.
- Bilgilerin doğruluğuna tam olarak emin olmadan bilgileri savunmamalıyız.
- Parasını ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmamalıyız.
- Başkalarının elektronik iletişim kaynaklarını izinsiz kullanmamalıyız.
- Elektronik iletişim ortamını başkalarının haklarına saygı göstererek kullanmalıyız.
- İletişim sürecinde kullandığımız dilin doğuracağı sonuçları önceden düşünmeliyiz.

DİJİTAL ORTAMDA ETİK OLMAYAN DAVRANIŞ ÖRNEKLERİ

- İnternet'i insanlara zarar vermek amacıyla kullanmak.
- Proje ödevimizi hazırlarken tüm bilgiyi İnternet sitelerinden almak.
- Arkadaşımızın çektiği fotoğrafı İnternet'te kendimizin gibi göstermek.
- Arkadaşımızın yalnızca bizimle paylaştığı özel bilgilerini İnternet'te paylaşmak.
- Kişisel verileri izinsiz kopyalamak ve dağıtmak

DİJİTAL ORTAMDA ETİK OLMAYAN DAVRANIŞ ÖRNEKLERİ

- Parasını ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmak.
- Sahte içerik hazırlayarak kullanıcıları yanıltmak.
- Genel ahlaka aykırı içerik oluşturmak ve yaymak.
- Komşumuzun kablosuz ağını izinsiz kullanarak film indirmek.
- Kaynak göstermeden içerik kullanmak.

DIJİTAL YURTTAŞLIK

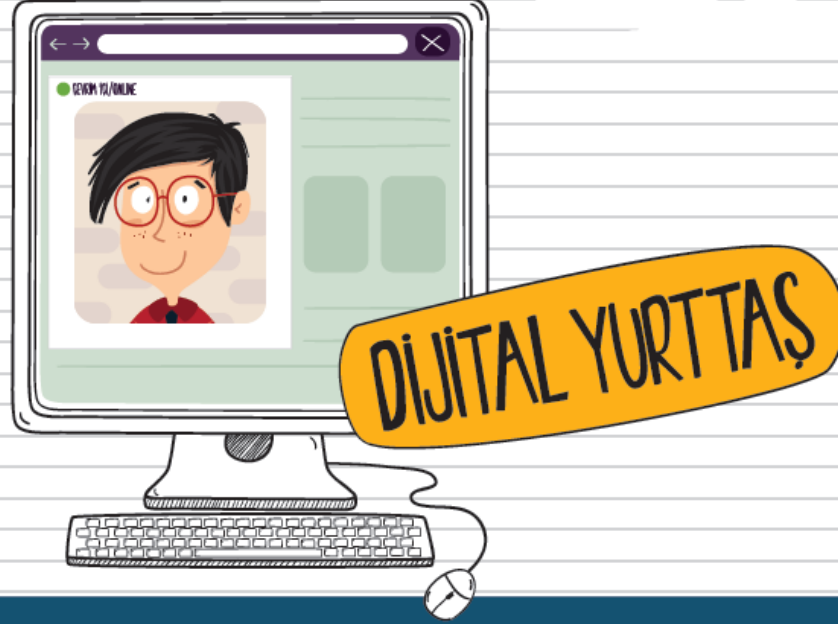

Daha iyi bir yurttaş (vatandaş) olmak için insanlar birbirlerine nasıl davranmalı?

Örnek: Yalan söylememek, hırsızlık yapmamak, dolandırıcılık yapmamak, hakaret etmemek, trafik kurallarına uymak, nezaket kurallarına uymak, sıraya girmek, çevreyi korumak ve kirletmemek, başkalarının haklarına saygı duymak, doğaya saygı duymak gibi.

İyi bir dijital yurttaş olmak için birbirimize nasıl davranmalıyız?

İnternet aracılığı ile dünyanın dört bir yanından birbirine bağlanan insanlar aynı çevrim içi ortamı paylaşırlar. Tıpkı, bizim aynı ülkeyi, aynı şehri paylaştığımız gibi. Buna dijital ya da siber dünya da diyebiliriz. Çevrimiçi ortamda da, gerçek hayatta olduğu gibi bazı kurallar vardır. İşte buna da dijital yurttaşlık diyoruz.

Video...

DİJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DIJİTAL ERİŐİM

Bireyin, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanıldığı araçlardan kendi amaçları doğrultusunda yararlanabilmesidir. Bu süreç, bireysel ihtiyaçlarla ilişkili gerekli tüm yazılım ve donanım uygulamalarını, ilgi alanlarına uygun teknoloji temelli içerik ve servislere erişimi ve bu konuda ihtiyaç duyulan sosyal ve teknik destek ile performans katkısının alınabilmesini kapsamaktadır.

DIJİTAL TİCARET

İnternet'ten alışveriş ile riskleri bilmeli, güvenli alışveriş yapabilmeli, yanıltıcı içeriklere kanmamalıdır.

DIJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DİJİTAL İLETİŞİM

İnternet'te konuştuğu, paylaşımında bulunduğu diğer kişilerle saygılı bir iletişim kurabilmeli, İnternet ortamında kişisel bilgilerinin gizliliğini kötü niyetli insanlardan koruyabilmelidir.

DİJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Bilişim teknolojilerini ve İnternet'i etkili biçimde kullanabilmeli, dijital araçlarla üretebilmelidir.

DİJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DIJİTAL ETİK

Gerçek yaşamda olduğu gibi
İnternet'te de etik değerlere saygılı
olmalı, ahlak çerçevesinde
yapması gereken davranışlar
sergilemelidir.

DIJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DIJİTAL KANUN

Gerçek hayatta suç olan tüm davranışların İnternet'te de yapılmasının suç olduğunu bilir, buna uymayanları ilgili birimlere bildirir.

DIJİTAL YURTDAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DİJİTAL HAK VE SORUMLULUKLAR

İnternet'te kendisine yapılmasını istemediği davranışları başkalarına da yapmamalıdır. Başkalarının içeriklerini izinsiz kullanmamalıdır.

DİJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DİJİTAL SAĞLIK

Bilişim teknolojilerini ve İnternet'i kullanırken fiziksel ve zihinsel sağlığını korumalı, bağımlılık derecesinde kullanımdan kaçınmalıdır.

DİJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

DİJİTAL GÜVENLİK

Kişisel bilgi güvenliğine İnternet üstünde oldukça dikkat etmeli ve İnternet ortamında gezindiği sayfaların güvenilirliğine dikkat etmelidir.

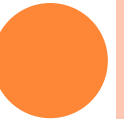

DİJİTAL YURTTAŞLIĞIN 9 BOYUTU

SİBER ZORBALIK

İnternet ortamındayken, dijital yurttaşlık kurallarına uymamız hem kendimiz hem de o ortamı paylaşan herkes için çok önemlidir. Bunun için, gerçek hayatta yapmayacağımız hiçbir şeyi, İnternet ortamında da yapmamalıyız. Eğer, dijital yurttaşlık kurallarına uymaz isek, **zorbalık** yapmış oluruz.

DİJİTAL(SİBER) ZORBA OLMAMAK İÇİN UZAK DURMAMIZ GEREKEN DAVRANIŞLAR

- Başkalarına hoşlarına gitmeyecek sözler söylemek,
- Başkalarının kişisel bilgilerini yayımlamakla tehdit etmek,
- Onur kırıcı sözler söylemek,
- İzinsiz bir şekilde, başkasına ait bir içeriği ve fotoğrafı kullanmak/yayınlamak,
- Kaba sözler içeren mesajlar göndermek, yorumlar yapmak,
- İnsanlara hoşlanmadıkları isim ve sıfatlarla hitap etmek,
- Doğru olmayan bilgiler ile profiller oluşturmak ve bu profiller üzerinden paylaşımlar yapmak,
- Gerçek dışı bilgiler yaymak,
- Başkaları hakkında asılsız haberler yaymak ya da bu konuda yorum yapmak,
- Başkalarının şifre ve kişisel bilgilerinin gizliliğine saygı duymamak ve bu tür bilgileri ele geçirmeye çalışmak.

ZORBA OLMA!

Sakin ol.

Zorbaya cevap
verme, onu engelle.

Sana zorbalık yaptığı
belgelerin ekran görüntüsü al.

Sana gönderdiği mesajı ya da elektronik postayı sakla.

Hemen güvendiğin bir yetişkinle paylaş.

Yetişkinlerin rehberliğinde, sana zorbalık yapan kişiden
şikayetçi ol.

Kişisel
görüşmeleri
kaydetme ve
paylaşma!

Kişinin sanal
ağıdaki
duvarında
rahatsız edici
paylaşımlarda
bulunma!

Rahatsız
edici
ve çok fazla
sayıda
mesaj
gönderme!

Kişilerle ilgili
doğru olmayan
veya onları
rahatsız
edebilecek
bilgileri
paylaşma!

ZORBADAN KORKMA!

